

Brusel 20. června 2024
(OR. en)

11382/24

SOC 489
EMPL 295
ECOFIN 735

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	11066/24
Předmět:	Závěry Rady o úloze politik v oblasti trhu práce a dovedností a sociálních politik pro odolné ekonomiky

Delegace naleznou v příloze závěry Rady k výše uvedenému tématu, které schválila Rada pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele na zasedání konaném dne 20. června 2024.

Úloha politik v oblasti trhu práce a dovedností a sociálních politik pro odolné ekonomiky

závěry Rady

1. ZDŮRAZŇUJÍC závěry Evropské rady ze zasedání konaného ve dnech 17. a 18. dubna 2024, v nichž se připomíná potřeba zajistit integrovaný přístup ve všech oblastech politiky s cílem zvýšit v Unii produktivitu a udržitelný růst podporující začlenění; POUKAZUJÍC na to, že ve výzvě k nové dohodě pro konkurenceschopnost Evropy uvedla Evropská rada mezi klíčovými faktory pro zlepšení evropské konkurenceschopnosti podporu vysoce kvalitních pracovních míst, zejména prostřednictvím intenzivnějšího úsilí – s využitím posíleného sociálního dialogu – o dosažení hlavních cílů pro rok 2030 v oblasti zvýšené účasti na trhu práce, změny kvalifikace / prohlubování dovedností a celoživotního učení, prostřednictvím řešení nedostatku dovedností a pracovních sil v souvislosti s širšími demografickými trendy, včetně mobility talentů do Evropské unie a v rámci Evropské unie, a zajištěním rovných příležitostí; BEROUC NA VĚDOMÍ zprávu na vysoké úrovni nazvanou „Much More Than a Market“ (Mnohem více než jen trh), která zdůrazňuje, že další rozvoj jednotného trhu může být úspěšný pouze tehdy, bude-li zahrnovat skutečný sociální rozměr, v souladu se zásadami evropského pilíře sociálních práv; BEROUC NA VĚDOMÍ zjištění deváté zprávy o soudržnosti, která poukazuje na to, že je důležité vybavit regiony správným lidským kapitálem, aby mohly využít svůj potenciál, a přispět tak k dalšímu posilování jednotného trhu;

2. ZNOVU POTVRZUJÍC, že pokrok v provádění evropského pilíře sociálních práv může s náležitým ohledem na příslušné pravomoci a zásady subsidiarity a proporcionality a na aktuální i budoucí výzvy přispět k lepšímu fungování jednotného trhu a současně podporovat v Unii vzestupnou sociální konvergenci; PŘIPOMÍNÁJÍC v této souvislosti stanovisko Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu k budoucím politickým prioritám Unie týkajícím se evropského pilíře sociálních práv, potvrzené Radou v březnu 2024¹;
3. ZDŮRAZŇUJÍC, že blahobyt lidí a hospodářský růst se svou povahou navzájem posilují; POUKAZUJÍC na význam reformy a investic v oblasti trhu práce, dovedností a sociální politiky pro podporu hospodářského růstu nad rámec plnění sociálních cílů, zejména prostřednictvím jejich dopadu na lidský kapitál a produktivitu, mimo jiné díky větší inovační kapacitě a rychlejší absorpci nových technologií nebo nabídky pracovní síly;
4. ZDŮRAZŇUJÍC v tomto ohledu, že diskuse ve Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu² poukazují zejména na politiky, které řeší nedostatek dovedností a nesoulad mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi (prostřednictvím prohlubování dovedností a změny kvalifikace a celoživotního učení) a zvyšují účast na trhu práce (prostřednictvím aktivních politik na trhu práce, dobře strukturovaných systémů daní a dávek, poskytování služeb předškolního vzdělávání a dlouhodobé péče a aktivních politik týkajících se začleňování a rovnosti), neboť tyto reformy mohou mít v dlouhodobém horizontu výraznější hospodářské dopady; ZDŮRAZŇUJÍC, že politiky prevence nemocí souvisejících s prací a opětovné začleňování pracovníků po nemoci na trh práce (prostřednictvím politik v oblasti zdravotní péče, včetně duševního zdraví) mohou snížit náklady nezaměstnanosti a nemoci a zvýšit produktivitu pracovní síly; PŘIPOMÍNÁJÍC, že některé sociální politiky mohou navíc podpořit makroekonomickou stabilizaci tím, že podstatně zmírní sociální rizika a budoucí sociální výdaje související s náklady nečinnosti (prostřednictvím režimů zkrácené pracovní doby, dobře fungujících sociálních záchranných sítí a systémů sociální ochrany a přiměřených systémů minimálního příjmu);

¹ Stanovisko Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu k budoucím politickým prioritám Unie týkajícím se evropského pilíře sociálních práv, potvrzené Radou dne 11. března 2024 (dokument 7635/24).

² Stanovisko Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu k přidané hodnotě sociálních investic a úloze linie Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele při řízení evropského semestru, listopad 2023 (dokument 15418/2/23 REV 2).

5. ZDŮRAZŇUJÍC, že náležitě koncipované politiky v oblasti trhu práce a dovedností a sociální politiky provádějící zásady evropského pilíře sociálních práv mohou podpořit hospodářské i sociální cíle; POUKAZUJÍC na to, že některé výzvy v oblasti zaměstnanosti, dovedností a sociálních záležitostí mohou být překážkami nejen pro vzestupnou sociální konvergenci, ale i pro potenciál hospodářského růstu a konkurenceschopnost; ZDŮRAZŇUJÍC – při plném respektování zásady subsidiarity a rozdělení pravomocí – potřebu ambiciózních opatření zaměřených na přetrvávající vysokou úroveň nedostatku pracovních sil a dovedností, strukturální překážky pro plné začlenění nedostatečně zastoupených skupin na trh práce a osob, které jsou mu nejvíce vzdáleny, rizika chudoby a sociálního vyloučení a modernizaci systémů sociální ochrany a začleňování, a to i v souvislosti s ekologickou a digitální transformací a stárnutím obyvatelstva; PŘIPOMÍNÁJÍC zároveň potřebu zohlednit jednotlivé vnitrostátní kontexty, úlohu a autonomii sociálních partnerů a význam zlepšování efektivity a kvality veřejných výdajů;
6. ZNOVU POTVRZUJÍC v této souvislosti, že integrovaný přístup napříč oblastmi politik může přispět k soudržnosti politik, a to i v kontextu evropského semestru; OCENŇUJÍC politickou rozpravu na zasedání Rady dne 12. března 2024 o sociálních investicích a reformách pro odolné ekonomiky, která ministrům hospodářství a financí i ministrům pro zaměstnanost a sociální věci umožnila zamyslet se nad vzájemným působením politik v oblasti trhu práce a dovedností, sociálních politik, hospodářského růstu a fiskální udržitelnosti, aniž je dotčeno provádění rámce správy ekonomických záležitostí;

7. POUKAZUJÍC na potřebu posílené tvorby politik založené na důkazech s cílem plně zohledňovat dopad politik v oblasti zaměstnanosti a dovedností a sociálních politik na hospodářský růst, jakož i možné dopady hospodářských politik na účast na trhu práce, chudobu a sociální vyloučení a nerovnosti; PŘIPOMÍNÁJÍC, že navzdory pokroku v metodikách a dostupnosti dat představuje hodnocení hospodářských dopadů politik v oblasti trhu práce a dovedností a sociálních politik i nadále problémy, například v členských státech s vysokým podílem přeshraničních pracovníků; ZDŮRAZŇUJÍC zejména, že hospodářské dopady závisejí na koncepci politických opatření (jako je doba trvání), kontextových prvcích (např. pokud jde o časový a specifický územní kontext), jakož i na dalších souběžných politických opatřeních, jež je třeba brát v potaz; UZNÁVAJÍC, že členské státy mají své různé kontexty, právní rámce a správní kapacity, zejména specializované lidské zdroje, pro systematické provádění hodnocení *ex ante*, *ex post* a průběžných hodnocení, a to i pokud jde o používání pokročilých metodik a shromažďování a využívání dostatečných a spolehlivých administrativních dat pro tato hodnocení; PŘIPOMÍNÁJÍC v tomto ohledu význam využívání administrativních dat a včasnosti a podrobnosti statistik EU i členských států, mimo jiné zajištěním členění podle pohlaví;
8. OCENŮJÍC dobrovolné hlavní zásady pro členské státy EU vypracované Výborem pro zaměstnanost a Výborem pro sociální ochranu k hodnocení hospodářských dopadů reforem a investic v oblasti trhu práce, dovedností a sociální politiky, jejichž cílem je určit klíčové prvky a podpořit vzájemné porozumění, pokud jde o metodické přístupy a techniky modelování, časový horizont hodnocení, doplňkovost politik v metodickém přístupu, dostupnost stávajících ukazatelů, statistické mechanismy a přístup k datům za účelem jejich možného dalšího vývoje a strategie transparentnosti/šíření;

RADA EVROPSKÉ UNIE vyzývá členské státy, aby:

9. zvážily potřebu posílit svou schopnost provádět pravidelná posouzení dopadů, hodnocení v polovině období a *ex post* týkající se politik v oblasti trhu práce a dovedností a případně sociálních politik, zejména posuzováním jejich dopadu na zaměstnanost, dovednosti a sociální výsledky, jakož i na hospodářský růst, konkurenceschopnost a produktivitu; využívaly stávající financování a technickou podporu, která je na úrovni Unie k dispozici, ke zlepšení své správní kapacity pro hodnocení politik;
10. v příslušných případech zvážily výše uvedené dobrovolné hlavní zásady při koncipování vnitrostátních politik zaměřených na plnění zásad evropského pilíře sociálních práv.

RADA EVROPSKÉ UNIE vyzývá Komisi, aby:

11. dále společně s členskými státy pracovala zejména na metodách a technikách měření hospodářských dopadů politik v oblasti trhu práce a dovedností a sociálních politik, v příslušných případech ve spojení s dalšími mezinárodními organizacemi a příslušnými zainteresovanými stranami, mimo jiné podporou vzájemného učení mezi členskými státy a zvážením zřízení znalostního centra s cílem pokračovat v práci zahájené během španělského a belgického předsednictví Rady EU. Takovéto znalostní centrum by bylo koncipováno tak, aby díky využívání existujících zdrojů znalostí minimalizovalo případnou administrativní zátěž členských států; konzultovala koncepci a mandát znalostního centra s Výborem pro zaměstnanost a Výborem pro sociální ochranu;
12. zvážila, jak podpořit členské státy při dalším zlepšování tvorby a využívání kvalitních socioekonomických dat orgány veřejné správy;
13. ve spolupráci s členskými státy dále zlepšovala včasnost a dostupnost sociálních ukazatelů na úrovni Unie (rovněž v kontextu Evropského statistického systému), mimo jiné pokračováním práce na bleskových odhadech, aby se zkrátila prodleva při posuzování trendů chudoby a nerovnosti, a zvážila, jak podpořit členské státy, aby se zlepšil jejich přístup k administrativním datům pro účely hodnocení politik a posuzování dopadů a současně byla zajištěna ochrana osobních údajů;

14. zvážila, jak posílit technickou podporu, která je členským státům na vyžádání k dispozici na úrovni Unie – zejména prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu –, s cílem usnadnit systematické vypracovávání a využívání hodnocení hospodářských dopadů politik v oblasti trhu práce a dovedností a sociálních politik a posouzení dopadů, včetně posouzení distribučních dopadů.

RADA EVROPSKÉ UNIE vyzývá Evropskou komisi, Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu, aby:

15. pokračovaly v práci na hodnocení hospodářských dopadů politik v oblasti trhu práce a dovedností a sociálních politik, aby se usnadnilo hodnocení politik a posuzování dopadů prováděná členskými státy, a vycházely přitom z výše uvedených dobrovolných hlavních zásad a přihlížely k budoucímu metodickému pokroku a pokroku v dostupnosti dat;
16. posilovaly příležitosti ke vzájemnému učení, mimo jiné zvaním příslušných odborníků, s cílem dále zlepšovat společné porozumění tomu, jak lépe odhadovat hospodářské dopady politik v oblasti trhu práce a dovedností a sociálních politik, a vyměňovat si informace o souvisejících vnitrostátních příkladech;
17. v souladu se svými příslušnými pravomocemi v rámci evropského semestru pokračovaly v monitorování dopadů politik v oblasti trhu práce a dovedností a sociálních politik prováděných členskými státy, v zájmu podpory provádění zásad evropského pilíře sociálních práv a vzestupné sociální konvergence.

Referenční dokumenty

Závěry Evropské rady ze zasedání ve dnech 17. a 18. dubna 2024;

Zpráva na vysoké úrovni „Much More Than a Market“ (Mnohem více než jen trh), Enrico Letta, duben 2024;

Devátá zpráva o hospodářské, sociální a územní soudržnosti, Evropská komise, březen 2024;

Stanovisko Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu k budoucím politickým prioritám Unie týkajícím se evropského pilíře sociálních práv, březen 2024 (dokument 7635/24);

Stanovisko Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu k přidané hodnotě sociálních investic a úloze linie Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele při řízení evropského semestru, listopad 2023 (dokument 15418/2/23 REV 2);

Dobrovolné hlavní zásady pro členské státy EU k hodnocení hospodářských dopadů reforem a investic v oblasti trhu práce, dovedností a sociální politiky (dokument 10779/24).
